

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Testová forma: A

Ukážka č.1:

Tieto tri hviezdicky znamenajú tri horko prežité mesiace, preplnené slzami, trápením a mučením, lebo v škole bol „horší“ poriadok ako u nás v mlyne. Vždy len sed' a sed' a ticho sed' a rovno sed'. Olovený kohút vo vrecku, ale sa ho neopováz vytiahnuť, vo veste nožík, ale ani kuknúť naň skoro nesmieš. Mišovi sadá mucha na nos, ale zasmať sa nemôže, lebo v kúte je celá viazanica brezovcov.

Druhý vybehnú von dverami a letia sťa vietor, ale ľahko je im – bosí sú do jedného a ani takých nepodarených nohavíc nemajú ako my. To len my tak musíme trpieť, pánčatá z mlyna.

Jozef Cíger - Hronský : Do školy

1. Akým literárnym žánrom je ukážka č.1?

- A. Poviedka,
- B. povest,
- C. rozprávka,
- D. román.

2. Ukážka č.1 patrí do literárneho druhu:

- A. dráma,
- B. lyrika,
- C. epika,
- D. lyricko – epická skladba.

3. Autor opisuje pocity prváka po vstupe do školy. Ktorá z možností ich správne charakterizuje?

- A. Ťažké pocity, preplnené slzami,
- B. radostné stretnutie s kamarátmi,
- C. neutrálne pocity, túžby po vedomostiach,
- D. strach a neistota.

4. V ukážke autor používa zaujímavé jazykové prostriedky. Napríklad „*tri horko prežité mesiace*.“ Určte typ citovaného umeleckého prostriedku:

- A. metafora,
- B. epiteton,
- C. metonymia,
- D. personifikácia.

5. „*Druhý vybehnú von dverami*.“ Ktorý vetný člen sa vo vete nenechádza?

- A. Podmet,
- B. prívlastok,
- C. prisudok,
- D. príslovkové určenie.

6. Spisovateľ zvláštnym spôsobom používa v texte slovo „horší“. Aký význam má toto slovo v danom kontexte?

- A. Veľký poriadok,
- B. tvrdšia disciplína,
- C. neporiadok,
- D. väčší neporiadok.

7. Nájdite vetu, v ktorej sa vyskytuje častica:

- A. Ani kuknúť naň skoro nesmieš.
- B. Vráť sa skoro!
- C. Vždy len sed' a sed'...
- D. Och, to je hrozné!

8. Určte, v ktorej možnosti sa všetky slová vo výslovnosti spodobujú:

- A. pád dole, bezvetrie, hľbka,
- B. kresba, včera, sed', prosba,
- C. sopka, hrozba, ľahko, včas,
- D. kôpka, bezprostredný, rozvodové, lopta.

9. Označte jednoduché súvetie:

- A. Mišovi sadá mucha na nos, ale zasmaťa' sa nemôže.
- B. Otec mi kúpil skvelú udicu, háčik a plavák.
- C. Pominula sa veľká sláva knežaťa Pribinu i Nitry.
- D. Mám brata a sestru.

10. Ktorá z možností je správna:

- A. kohút – vzor chlap,
- B. kohút – vzor dub,
- C. kohút – vzor stroj,
- D. kohúty – vzor chlap.

Ukážka č. 2:

Láska je všech velkých skutků zárod,
A kdo memiloval, nemůže
ani znáti, co je vlast a národ.

Necháť jiná šperky zlaté nosí,
tkanic šust a vonné kadidlá,
na svou tváři vodky, líciidlá,
na svou hlavu klade pávy, pštrosy,

já se kochám, jak si zrostla, v Tobě
mne se líbí krásá rozená,
aneb, kde jsou v shodné míře, obě.

Ján Kollár: Slavy dcera

11. V prvej strofe ukážky č. 2 autor vyjadruje lásku k:

- A. žene
- B. vlasti,
- C. národu,
- D. žene, vlasti, národu.

12. V druhej strofe v ukážke č. 2 je použitý rým:

- A. striedavý,
- B. združený,
- C. obkročný,
- D. postupný.

13. Kollár bol zástancom idey slovanskej vzájomnosti. Na túto myšlienku nadviazali aj:

- A. štúrovci,
- B. bernolákovci,
- C. osvetenci,
- D. maďaróni.

14. Ktorá z možností vyjadruje predstavu básnika o ideálnej dievčine:

- A. dievčina okrášlená šperkami,
- B. dievčina s prikrášľenou tvárou,
- C. dievčina s prikrášlenými vlasmi,
- D. dievčina s prirodzenou krásou.

15. V druhej strofe ukážky č. 2 sa nachádzajú epitetá:

- A. 3
- B. 1
- C. 2
- D. 0

16. Čo sa vyskytuje v 2. strofe v ukážke č. 2:

- A. opis,
- B. úvaha,
- C. výklad,
- D. prirovnanie.

17. Z týchto foriem ľudovej slovesnosti označte príslovie:

- A. Kto včas vstáva, Boh ho požehnáva.
- B. Do čoho nemožno diery vŕtať?
- C. Zore sú zapálené, bude vietor.
- D. Katarína na blate, Vianoce na ľade.

18. V ktorej možnosti je nesprávny tvar slovesa v rozkazovacom spôsobe:

- A. nalej,
- B. pime,
- C. uviješ ,
- D. spievajte.

19. Slohový útvar úvaha sa nepoužíva v:

- A. hovorovom štýle,
- B. administratívnom štýle,
- C. rečníckom štýle,
- D. umeleckom štýle.

20. V ktorej možnosti je tvar zámena napísaný správne:

- A. s tvojim úspechom,
- B. bez mojich rodičov,
- C. mojím pričinením,
- D. tvojich bratov.

Ukážka č. 3:

Dejiny biológie

Biológia sa ako samostatná vedná disciplína sformovala až v druhej polovici 19. storočia. Už v najstarších písomnostiach, ktoré vznikli takmer tri tisícočia p. n. l. v prvých mestských civilizáciách Číny a Indie, sú zaznamenané vtedajšie názory na život. V období staroveku dosiahlo prírodrovedecké poznanie najväčší rozmach v antickom Grécku a Ríme. Stredovek neprial rozvoju takého myslenia. Návrat biologických poznatkov nastáva až v období novoveku. Skúmaniu jednobunkových foriem života – mikroorganizmov – zasvätil svoj život Francúz Pasteur. Svojimi prácammi položil základy imunológie. Významné miesto patrí aj prírodrovedcovi Linnemu, ktorý je autorom dvojmenného pomenovania.

www.sme.sk

21. Ktoré obdobie podľa ukážky č. 3 neprialo rozvoju prírodrovedeckého poznania?

- A. Starovek,
- B. stredovek,
- C. novovek,
- D. pravek.

22. Z ukážky č.3 zistite, kde v staroveku zaznamenalo prírodrovedecké poznanie najväčší rozmach?

- A. Čína,
- B. India,
- C. Grécko a Rím,
- D. Perzia.

23. Podľa ukážky č.3 Pasteur položil základy imunológie. Čomu sa venoval?

- A. Biologickým poznatkom z historického hľadiska,
- B. náuке o dvojmennom pomenovaní,
- C. náuке o makroorganiznoch,
- D. náuke o mikroorganiznoch.

24. Na základe ukážky č.3 určte, kto je autorom dvojmenného pomenovania v biológii?

- A. Louis Pasteur,
- B. Carl Linne,
- C. Michail Lomonosov,
- D. Alfred Nobel.

25. Určte podčiarknutú vetu v ukážke podľa obsahu a zložitosti:

- A. oznamovacia, jednoduchá veta s 1 prisudzovacím skladom,
- B. oznamovacia, jednoduché súvetie,
- C. oznamovacia, zložené súvetie,
- D. oznamovacia, jednoduchá veta s 2 vettými základmi.

26. Chýbajúce samohlásky i/i, y/y v konkrétnych slovných spojeniach majú poradie:

„dievčatá si poradili sam__, chlapci rad__ športujú, vnučky majú rad__ starého
otca, boli sam__ flák“

- A. y, y, y, y,
- B. y, i, y, ý,
- C. i, i, y, y,
- D. y, y, i, y.

27. Ktorý vetyň člen nie je v nasledujúcej vete: „*Katkini rodičia prišli včera.*“

- A. Predmet,
- B. príslovkové určenie,
- C. prívlastok,
- D. podmet.

28. Dramatický žáner, ktorého podstatou je komickosť, sa volá:

- A. činohra,
- B. komédia,
- C. tragédia,
- D. rozhlasová hra.

**29. V ktorom jazykovom štýle sa najviac využívajú hovorové, nárečové, slangové slová
a mimojazykové prostriedky:**

- A. publicistický štýl,
- B. náučný štýl
- C. hovorový štýl,
- D. rečnícky štýl.

30. Označte správne vytvorené vztahové prídavné mená príponami –ský, -cký:

- A. košický, pražský, brniansky (Košice, Praha, Brno),
- B. bulharský, novobanský, lužitský (Bulharsko, Nová Baňa, Lužice),
- C. senecký, ranogotický, Skalitský (Senec, raná gotika, Skalica),
- D. lipianský, prešovský, michalovecký (Lipany, Prešov, Michalovce).

ODPOVEĎOVÝ HÁROK
FORMA A

	Odpoved':	Body:
1.	A	1
2.	C	1
3.	A	1
4.	B	1
5.	B	1
6.	B	1
7.	A	1
8.	B	1
9.	A	1
10.	A	1
11.	D	1
12.	C	1
13.	A	1
14.	D	1
15.	A	1
16.	A	1
17.	A	1
18.	C	1
19.	B	1
20.	C	1
21.	B	1
22.	C	1
23.	D	1
24.	B	1
25.	A	1
26.	B	1
27.	A	1
28.	B	1
29.	C	1
30.	A	1

